

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941 - 1945

Ljubljana, september 2026 – št. 168

Dan odprtih vrat v nekdanjem zbirnem taborišču v Brestanici

IZVRŠNI ODBOR DIS

Predsednik:

Alojz Rupar, Sevnica

Podpredsednika:mag. Franc Žnidaršič, Trebnje
Boštjan Šoštarič, Ljubljana - Šiška**Člani:**Justin Božič, Krško
Teodor Colnar, Koper
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Marjeta Pešec, Zagorje
Dragica Rejc, Ruše
Peter Rupar, Sevnica
Simona Zupančič, Čatež ob Savi
Anton Štok, Maribor - Rotovž - Pesnica
Rudi Zadnik, Škofja Loka

NADZORNI ODBOR

Ljubica Draksler Capuder, LJ (predsednica)
Veronika Kljun, Kočevje
Marija Zajc, Litija

ČASTNO RAZSODIŠČE

Iztok Škofic, Kranj (predsednik)
Marija Krušič, Krško
Mihaela Peskar, Trebnje
Danijel Gorščak, Tolmin
Marian Špegelj, Muta

SVET SKUPŠČINE DIS

mag. Franc Žnidaršič, Trebnje (predsednik)
Alojz Rupar, Sevnica
prof. dr. Milan Jazbec, Ljubljana

KOLOFON

interno glasilo DIS

ZA DRUŠTVO:

Alojz Rupar

UREDNIŠKI ODBOR:Iztok Škofic, KO Kranj (predsednik)
mag. Franc Žnidaršič, KO Trebnje (član)
Rudi Zadnik, OO Škofja Loka (član)
mag. Gregor Kaplan, DIS (član)
Milan Skledar, DIS strokovna služba (član)
Avtor fotografij: Milan Skledar**JEZIKOVNI PREGLED:**

Zavod Skledar

TISK:

Tiskarna Para, Ljubljana

NASLOV:Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Einspielerjeva 6
telefon: 01 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si**POSLOVNI RAČUN DIS:**SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska bankaDEŽURSTVO NA DIS VSAKO SREDO
V TEDNU, OD 9. DO 12. URE.

Zapustila nas je neumorna ZDENKA KAPLAN

7. junija - ob Dnevu izgnancev se je v Brestanici ob 81. obletnici vrnitve iz izgnanstva zbralo približno tisoč slovenskih izgnancev in njihovih svojcev iz vse Slovenije.

Le dva dni pred Dnevom odprtih vrat v Brestanici, nas je presunilo, da nas je nepričakovano, v 96. letu zapustila častna članica DIS, do zadnjega diha neumorna in delovna, draga Zdenka Kaplan.

Bila je soustanoviteljica DIS 1941 - 1945 in tudi soustanoviteljica prvega krajevnega Društva DIS na Bučki ter dolgoletna ter predsednica KO Novo mesto, članica IO DIS in najzaslužnejša v prizadevanjih za ohranitev spomina na umrle (večinsko pokončane) v izseljeniških taboriščih širom Nemčije. Pred leti je organizirala številne ekskurzije v izgnanska mesta, v katerih je z župani dosegla sporazume o ureditvi sicer nezaznamovanih grobišč, ponekod pa vsaj postavitev spominskega obeležja tam umrlih. Grobove so nemški župani uredili tudi v Neresheimu, Apoldi, Rudolsschadtu in drugih krajih.

Zdenka Kaplan je avtorica knjige o umrlih v izgnanskih taboriščih, ki je gotovo velik prispevek k ohranitvi zgodovinskega spomina na tragično usodo izgnanih, ki se niso nikoli vrnil.

Kljub častitljivi starosti je v minulih letih pomagala v administraciji in pri delovanju Društva izgnancev Slovenije. Zaprisežena Dolenjka **Zdenka** se je rodila v 22. junija 1930, v vasi Bučka na Dolenjskem. Bila je na zlati sredini med osmimi otroki, ki sta jih imela mati s svojo trgovino in oče, predan kmetijstvu.

Le dobrih enajst let se je lahko predajala brezskrbnemu otroštvu na Bučki, kjer je obiskovala amkajšnje osnovno šolo. 3. novembra 1941 so jo skupaj z družino, izgnali v zbirno taborišče - pri Rajhenburškem gradu, od tam pa v nemška taborišča Erfurt, Apoldo, Blanckenburg, Rudolstadt, Bamenberg.

„Nas so izselili..., očeta, mamo in šest otrok. Hudo je bilo, jaz se ne spomnim, da bi se v taborišču mama kdaj nasmejala. Gledati trpljenje staršev je bilo zame nepopisno trpljenje. Četudi si bil bolan, ni bilo zdravnikov. Kar naprej sem sanjala o domu, o Bučki, o naši štirni in ko sem se vrnila, sem bila stara že petnajst let... Vrnila se nista oče in brat, ker sta bila umorjena,“ je v dokumentarnem dosjeju Razdvojen, ki ga je pred leti predvajala TV SLO, s tresočim glasom, ki še zmeraj odraža takratno kalvarijo, svojo bolečino opisala **Zdenka Franciška Kaplan**. „Po štirih letih izgnanstva v taboriščih, kjer smo pustili najlepša najstniška leta, se je taborišče na

nek način nadaljevalo tudi v domovini, saj smo bili oropani otroške razposajenosti in izgubili štiri nenadomestljiva šolska leta, ki jih je bilo treba nadoknaditi s študijem ob trdem delu," se je z ogorčenostjo spominjala Zdenka Kaplan.

V drugem življenjskem obdobju, po upokojitvi, se je posvetila delu v Društvu izgnancev Slovenije (DIS). Leta 1992 je prevzela vodenje krajevne organizacije DIS Novo mesto, leta 1997 so jo izvolili v izvršilni odbor DIS, od leta 1998 pa je vodila tudi komisijo za stike s kraji iznanstva pri DIS. V okviru Društva izgnancev Slovenije se je predano anga-

žirala z bratom **Francem** in sestro **Ivico Žnidaršič** pri uveljavljanju odškodnine za izgnance - prisilne delavce, po nemškem zakonu. V letih od 1998 do 2004, je vodila ekipo, ki je fizično pomagala, da so izgnanci od 1941 do 1945, dobili odškodnino za prisilno delo v izgnanstvu, kar jim je izborila nekdanja predsednica DIS, prof. **Ivica Žnidaršič**.

„Vsa leta delovanja v DIS sem se borila za ohranitev grobov slovenskih izgnancev v tujini in da je bilo v zakon, ki sta ga podpisali Nemčija in Slovenija, glede vzdrževanja vojnih grobov, vnesena tudi določba glede grobov umrlih izgnancev.

V zvezi s tem zakonom smo in še vedno zahtevamo, da se v Nemčiji obnavljajo in vzdržujejo grobovi slovenskih izgnancev. Pri tem imamo velike uspehe,“ je zadovoljno pripovedovala **Zdenka Kaplan**, ki je že dvanajstkrat organizirala izlete v kraje izgnanstva. Pri tem ne šteje veliko manjših in krajših obiskov pri številnih županih različnih nemških mest, v katerih so pokopani številni Slovenci.

Kljub vsej skromnosti Gospé z veliko začetnico, ki jo bomo ohranili v trajnem spominu, več ne bomo mogli prislunhiti njenim izpovedim grenkob pregnanske mladosti!

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

Dan odprtih vrat v nekdanjem zbirnem taborišču v Brestanici

V pisarniških prostorih grajskih hlevov je bila v nedeljo, 7. junija še seja Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije 1941 - 1945, ki je bila zaradi nenadne smrti dolgoletne predsednice KO DIS Novo mesto in neumorne sodelavke DIS **Zdenke Kaplan**, hkrati še žalna seja.

Mag. Franc Žnidaršič iz Društva izgnancev Slovenije 1941 - 1945 se še dobro spominja, kako je z družino, ki je bila leta 1941, kot 43 tisoč drugih Slovencev, izgnana iz največjega zbirnega centra v Sloveniji - rajhenburških grajskih hlevov v Brestanici, v nemško taborišče v Rudolstadt. Od doma so ga odnesli kot dojenčka, na fotografiji je leta 1943 štel tri leta. V Rudolstadt je bila tudi babica **mag. Gregorja Kaplana**, častna članica Društva izgnancev Slovenije, žal pred kratkim preminula, 96-letna **Zdenka Kaplan**. 7. junija, na dan, ko je bil pred 85 leti iz Slovenske Bistrice v taborišča v tujino izveden prvi transport izgnanega prebivalstva, je na gradu Rajhenburg pod naslovom: Vrnite ptice se spet nazaj, potekala spominska slovesnost ob Dnevu slovenskih izgnancev, ki ga obeležujemo od leta 1971. Nekdanje zbirno taborišče v Brestanici zato še danes ostaja prostor tihega, a zgovornega opomina, je na slovesnosti poudaril župan Mestne občine Krško **Janez Kerin**. „Opomina na čas, ko so ljudem odvzeli dom, jezik, varnost in dostojanstvo. Posebej močno odmeva dejstvo, da so bili mnogi med izgnanci še otroci ali pa so se v izgnanstvu celo rodili. S tem je bilo prekinjeno obdobje, ki bi moralo pripadati igri, učenju, varnemu odraščanju in občutku doma. Namesto tega so jih zaznamovali negotovost, izkoreninjenost in nenehno

soočanje z neznanim okoljem. V teh zgodbah se zrcali izkušnja, ki ostaja globoko zapisana v njihovem osebnem in narodovem spominu.“

Pred prireditvijo in po njej jim je bil omogočen tudi vođen ogled po stalni razstavi Slovenski izgnanci 1941–1945 na gradu Rajhenburg ter razstavi Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 v nekdanjih grajskih hlevih. V atriju hlevov in konjušnic je bila za to priložnost postavljena tudi nova simbolna instalacija – jata 81 glinenih ptic, delo krške likovne ustvarjalke Jožice Petrišič, ki se ji je v imenu DIS Krško zahvalila Marija Krušič. Jata glinenih lastovk namreč ponazarja 81 let od vrnitve iz izgnanstva.

Generalni sponzor prireditve Dneva odprtih vrat Društva izgnancev Slovenije 1941 - 1945, je bila tudi v letošnjem letu **KRKA d.d.**, iz Novega mesta, ki se ji člani Izvršnega odbora DIS še posebej zahvaljujejo.

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE 1941 1945

EINSPIELERJEVA 6 LJUBLJANA

Datum: 7. 6. 2026

Štev: 421-1-12062026

ZAPISNIK

žalne seje Izvršnega odbora DIS ob smrti Zdenke Kaplan, častne članice DIS.

Seja je bila v nedeljo, 7. 6. 2026, ob 10.00 uri, v prostorih Muzeja DIS 1941-1945 v Brestanici.

Na žalni seji so bili navzoči: Alojz Rupar, mag. Franc Žnidaršič, Boštjan Šoštarič, Justin Božič, Teodor Colnar, Marijan Košak, Marjeta Pešec, Peter Rupar, Anton Štok, Rudi Zadnik, Ljubica Draksler Capuder, Iztok Škofic, mag. Gregor Kaplan, Francka Primožič in Milan Skledar.

Za zapisnikarja je bil predlagan Milan Skledar.

Predsednik DIS Alojz Rupar je pozdravil vse navzoče in jih obvestil, da je 5. 6. 2026, v bolnišnici v Novem mestu v 96. letu starosti umrla Zdenka Kaplan, častna članica DIS. Zdenka Kaplan je bila ena od ustanovnih članov DIS 1941-1945. Na DIS je v preteklem obdobju veliko naredila za razvoj tega društva, še posebej si je prizadevala za ureditev grobišč širom Nemčije.

Življenjsko pot Zdenke Kaplan v Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945 je predstavil mag. Franc Žnidaršič. Nato je sledil enominutni molk v počastitev njenega slovesa.

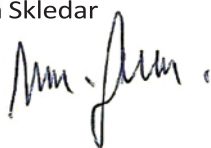
Sklep: Društvo izgnancev Slovenije krije stroške pogreba in parto v časopisu Delo.

Pogreb bo v soboto, 13. 6. 2026 ob 15. uri na Bučki. O smrti Zdenke Kaplan se obvesti društva DIS.

Predsednik DIS Alojz Rupar se je zahvalil vsem udeležencem žalne seje in jih pozval, da se udeležijo pogreba Zdenke Kaplan.

Zapisnikar:

Milan Skledar

Predsednik:

Alojz Rupar

Na sliki ob slovesu od častne članice Zdenke Kaplan, njena družina, sin Vekoslav, vnuk Gregor z ženo Renato ter pravnuka Enej in Domen.

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE 1941 1945

EINSPIELERJEVA 6 LJUBLJANA

Datum: 7. 6. 2026

Štev: 421/12062026

ZAPISNIK

2. seje Izvršnega odbora DIS

ki je bila v nedeljo, 7. 6. 2026, ob 10.15 uri v prostorih Muzeja DIS 1941-1945 v Brestanici.

Na seji so bili prisotni: predsednik Alojz Rupar, podpredsednika: mag. Franc Žnidaršič in Boštjan Šoštarič ter člani IO: Justin Božič, Teodor Colnar, Marjan Košak, Marjeta Pešec, Peter Rupar, Anton Štok, Rudi Zadnik, predsednica NO: Ljubica Draksler Capuder in član ČR: Iztok Škofic ter gostje: mag. Gregor Kaplan, MORS, Francka Primožič, računovodski servis in strokovni sodelavec DIS Milan Skledar.

Odsotni: Dragica Rejc.

Predsednik je pozdravil vse navzoče in predlagal dnevni red za sejo, ki so ga navzoči sprejeli z vabilom. Ker ni bilo dodatnih predlogov je bil **dnevni red soglasno sprejet**.

Za zapisnikarja je bil predlagan Milan Skledar, strokovni sodelavec na DIS.

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika I. seje 10 DIS, z dne 22. 4. 2026.
2. Delo komisij, imenovanih pri 10 DIS (gradivo podano seji)
3. Predlog koordinatorjev v regijah DIS (gradivo podano na seji)
4. Sprejem Pravil za organiziranje in delovanje Krajevnih in Območnih organizacij Društva izgnancev Slovenije 1941-1945
5. Razno:
 - Ogled muzeja izgnancev v gradu Brestanica
 - Sklepi kolegija predsednika DIS: Kilometrina v društvu DIS Blagajniški maksimum
 - Finančna pomoč DIS KO - pri organiziranju srečanj

K.1. Pregled zapisnika I. seje 10 DIS, z dne 22. 4. 2026

Predsednik je pozval člane, če imajo pripombe ali dopolnila k zapisniku I. seje IO DIS.

Ker ni bilo predlogov in pripomb je bil sprejet naslednji

Sklep: Sprejme se zapisnik 1. seje 10 DIS z dne 22. 4. 2026.

K. 2. Delo komisij, imenovanih pri 10 DIS

Na 1. seji IO DIS smo na seji sprejeli število komisij in člane v posameznih komisijah. Pripraviti je bilo potrebno še naloge komisij, ki jih je v osnutku pripravil predsednik Komisije za statutarna, pravna in organizacijska vprašanja Zadnik Rudi in obravnaval Kolegij predsednika DIS. Zaradi smrti Kaplan Zdenke se v Komisiji za urejanje arhiva DIS in v Komisiji za stike s kraji izgnanstva razreši Zdenko Kaplan.

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

V Komisijo za urejanje arhiva DIS se predlaga za predsednika mag. Franca Žnidaršiča. V uredniškem odboru se za predsednika odbora predlaga Iztoka Škofica.

Po razpravi je bil sprejet naslednji

Sklep:

- 1. Predsedniki Komisij in člani pregledajo naloge posameznih komisij in jih dopolnijo do naslednje seje IO DIS.**
- 2. V Komisiji za urejanje arhiva DIS in v Komisiji za stike s kraji izgnanstva se razreši Zdenko Kaplan.**
- 3. Za predsednika Komisije za urejanje arhiva DIS se imenuje mag. Franca Žnidaršiča, KO Trebnje.**
Za predsednika uredniškega odbora se imenuje Iztoka Škofica, KO Kranj.

K.3. Predlog koordinatorjev v regijah DIS

Predstavljen je bil predlog koordinatorjev DIS v posameznih regijah in njihove naloge. Glede na veliko število društev v Posavski regiji se le-te razdelijo v tri skupine; predloge pripravijo predlagani koordinatorji za Posavje.

Predlagani za koordinatorje za posamezne regije so:

Celjska: Marjan Košak, KO Slovenske Konjice;

Dolenjska: mag. Franc Žnidaršič, KO Trebnje;

Gorenjska: Rudi Zadnik, OO Škofja Loka;

Ljubljanska: Boštjan Šoštarčič, KO Ljubljana-Šiška;

Koroška: Marijan Špegelj, OO Radlje ob Dravi;

Mariborska: Anton Štok, KO Maribor Rotovž- Pesnica;

Primorska - Goriška: Teodor Colnar, KO Koper;

Pomurska: Štefanija Jezernik, KO Petišovci- Benice – Pince- Marof;

Posavska: Simona Zupančič, KO Čatež ob Savi, Justin Božič, KO Krško, Peter Rupar, KO Sevnica;

Zasavska: Marjeta Pešec, KO Zagorje ob Savi.

Po razpravi in dopolnilih je bil sprejet naslednji

Sklep: Sprejme se predlog koordinatorjev v posameznih regijah s popravki in delitvijo Posavske regije na tri skupine društev. Koordinatorje, ki niso člani IO DIS se pisno obvesti o predlaganem sklepu.

4. Sprejem Pravil za organiziranje in delovanje Krajevnih in Območnih organizacij

Društva izgnancev Slovenije 1941-1945.

DIS ima kot najvišji akt Statut DIS, ki je bil sprejet 11. 2. 2023. S sprejetjem statuta DIS je bilo potrebno uskladiti še ostale akte, ki jih zahteva Statut. Na sejah IO DIS v mesecu februarju, marcu in aprilu so bili sprejeti naslednji akti:

Poslovnik o delu organov Društva izgnancev Slovenije Pravilnik o priznanjih DIS

Pravilnik častnega razsodišča

Pravilnik o finančnem in materialnem poslovanju DIS.

V razpravo je bil dan predlog Pravil za organiziranje in delovanje Krajevnih in Območnih organizacij

Društva izgnancev Slovenije 1941-1945, ki so ga člani prejeli z vabilom.

Predlog je obravnavala Komisija za statutarna, pravna in organizacijska vprašanja in Kolegij predsednika DIS. Obrazložitev je podal predsednik Komisije za statutarna, pravna in organizacijska vprašanja Rudi Zadnik.

Po razpravi je bi sprejet naslednji

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

Sklep: Sprejmejo se Pravila za organiziranje in delovanje Krajevnih in Območnih organizacij Društva izgnancev Slovenije 1941-1945.

6. Razno:

- Glede na to, da seja IO DIS ni bila končana v določenem roku je odpadel ogled Muzeja izgnancev v gradu Brežice s strani članov IO DIS.

• **Sklepi in predlogi Kolegija predsednika:**

Kilometrina v društvu DIS se obračunava 0,37 EUR/km.

Sklep: Kilometrina za službena in druga potovanja članov DIS se od 1. junija obračunava po 0,37 EUR/km.

- Blagajniški maksimum

Sklep: Blagajniški maksimum od 1. junija dalje je 400 EUR.

- Finančna pomoč DIS KO in OO - za organiziranje večjih srečanj in prireditev izgnancev - 250,00 EUR na podlagi prejete prošnje.

Sklep: Finančna pomoč Krajevnim in Območnim organizacijam za organiziranje srečanj in večjih prireditev se na podlagi prejete prošnje odobri finančna pomoč v višini 250,00 EUR.

Ker ni bilo več dodatnih predlogov, se je predsednik IO DIS se zahvalil udeležencem na seji IO DIS in zaključil sejo.

Seja je bila končana ob 11.15 uri.

Zapisnikar:

Milan Skledar

Predsednik:

Alojz Rupar

3

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni davčni urad, izpostava)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 Einspieljeva 6, 1000 Ljubljana	8	4	7	8	0	3	4	7	1

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

Na podlagi 9. in 10. in člena in IV. poglavja Statuta Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 je Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije na 2. seji dne 7.6.2026 sprejel dopolnjena

PRAVILA

za organiziranje in delovanje krajevnih in območnih organizacij

Društva izgnancev Slovenije 1941–1945

1. člen

V Pravilih za organiziranje in delovanje krajevnih in območnih organizacij Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 (v nadaljevanju pravila) so povzete in konkretizirane temeljne načela Statuta Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 (v nadaljevanju DIS) kot podlage za delovanje in organiziranje krajevnih in območnih organizacij (v nadaljevanju Krajevna organizacija ali društvo).

2. člen

Krajevna organizacija je osnovna organizacijska enota ter oblika in metoda organiziranega delovanja izgnancev in beguncev. V njej se prostovoljno združujejo izgnanci, žrtve nacističnega in fašističnega raznarodovanja in nasilja z namenom, da bi ohranili zgodovinsko pričevanje in spomin na izgnanstvo.

3. člen

Krajevna organizacija ni pravna oseba. Delo krajevne organizacije je javno.

Društvo ima lahko svoj žig, ki je enak žigu DIS in ima znotraj kroga vpisano ime krajevne ali območne organizacije. Žig krajevne organizacije se uporablja za interno poslovanje društva.

4. člen

Članstvo v društvu je prostovoljno. Krajevna organizacija ima redne, častne in podporne člane. (11. člen statuta DIS). Član društva je lahko oseba, ki je v letih 1941-1945 prebivala na območju pod nacistično-fašistično okupacijo in je bila izgnana zaradi raznarodovalnih

okupatorjevih ukrepov v nemška, italijanska in madžarska taborišča, v Srbijo, v bivšo NDH ali drugam ali je bila v izgnanstvu rojena.

- bila izgnana zaradi sorodstva s partizani ali ubitimi talci
- bila izgnana zaradi drugih nasilnih dejanj in povračilnih okupatorjevih ukrepov
- pobegnili v takratno Ljubljansko pokrajino ali bivšo NDH oziroma v varnejše kraje, da bi se izognili okupatorskemu izgonu.

Člani društva so lahko tudi mladoletni člani in svojci izgnancev. Vsak član s pristopno izjavo izrazi svojo pripravljenost, da bo deloval v skladu s cilji društva in se ravnal po Statutu DIS. Pristopno izjavo predloži odboru Krajev-

ne organizacije. Pravico mladoletnega člana v društvu zastopa njegov zakoniti zastopnik.

5. člen

Krajevno organizacijo ustanovijo izgnanci na podlagi lastne odločitve za območje ene ali več krajevnih skupnosti oziroma ene ali več občin. V Krajevno organizacijo se vključujejo izgnanci, ki imajo praviloma stalno bivališče na območju Krajevne organizacije.

6. člen

Krajevna organizacija deluje na podlagi Statuta DIS in teh pravil, delovnega programa in smernic organov krajevne organizacije ter letnega programa dela. Organi krajevne organizacije so:

- zbor članov Krajevne organizacije odbor Krajevne organizacije DIS
- odbor krajevne organizacije DIS

7. člen

Zbor članov sestavljajo vsi člani Krajevne organizacije in je njen najvišji organ. Zbor se sestaja najmanj enkrat na leto. Če se pokaže potreba ali to zahteva Izvršni odbor DIS, se zbor sestane na izredni seji in obravnava aktualno zadevo.

Zbor skliče odbor Krajevne organizacije na krajevno običajen način najmanj osem dni pred Zborom članov.

8. člen

Zbor članov je sklepčen, če prisotnih več kot polovica članov. Če zbor ni sklepčen, se Zbor članov preloži za 15 minut in postane sklepčen, ne glede na število prisotnih.

Občni zbor vodi predsednik Krajevne organizacije. Na volilnem zboru pa vodi zbor delovno predsedstvo. O delu zbora se vodi zapisnik, ki ga podpiše zapisnikar, predsednik KO in dva overovatelja zapisnika.

9. člen

O združevanju ali ukinjanju krajevne organizacije DIS je potrebno dobiti soglasje IO DIS. Premoženje krajevnih organizacij ob združitvi dveh ali več krajevnih organizacij se prenese na nosilno društvo. Neporabljena finančna sredstva se nakažejo na skupni račun nove krajevne organizacije DIS.

10. člen

Zbor članov opravlja naslednje naloge:

- obrnava in sprejema poročilo odbora Krajevne organizacije;
- sprejema letni delovni načrt Krajevne organizacije;
- ravnava aktualno problematiko na področju izgnanstva in daje organom društva ustrezne pobude in predloge;
- voli in razrešuje odbor Krajevne organizacije, voli predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika krajevne organizacije in določeno število članov odbora glede na velikost društva. Volitve so praviloma javne;
- kandidat za predsednika Krajevne organizacije DIS mora biti član krajevne organizacije DIS;

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

6. za lastne potrebe določa dodatne prispevke k članarini, ki jo določi IO DIS in druge prispevke za delovanje svoje Krajevne organizacije DIS;
7. opravlja še druge naloge, ki po svoji naravi sodijo v pristojnost zbora;
8. na zbor članov se lahko vabijo tudi organi Krajevne skupnosti, občine ali člani drugih humanitarnih organizacij;
9. o izvedenem zboru članov se obvešča DIS;
10. krajevna organizacija DIS lahko izvoli tudi nadzorni odbor, ki ima 3 člane.

11. člen

Odbor Krajevne organizacije organizira delo Krajevne organizacije. Odbor šteje najmanj 5 članov, njegovo število pa določi Zbor z izvolitvijo članov in je sestavljen tako, da s svojimi člani pokriva posamezna območja Krajevne organizacije. Če Krajevna organizacija DIS šteje manj kot dvajset članov, lahko šteje odbor samo tri člane (predsednik, tajnik in blagajnik).

12. člen

Predsednik sklicuje in vodi seje odbora. Za svoje delo je odgovoren odboru in Zboru članov. Predsednik se udeležuje sestankov odbora koordinacije v regiji.

O sejah odbora se vodi zapisnik, ki ga podpišeta predsednik in zapisnikar. Odbor se sestaja po potrebi, vendar najmanj dvakrat na leto.

Če je zaradi trajnejše bolezni, smrti, odselitve ali neaktivnosti člana potrebna zamenjava, lahko odbor kooptira nove člane največ do polovice.

13. člen

Odbor opravlja zlasti naslednje naloge:

1. skrbi za povezavo Krajevne organizacije z organi društva ter za uresničevanje njihovih sklepov in smernic ter za dajanje pobud in predlogov;
2. izvršuje sklepe zbora članov Krajevne organizacije in letni program dela Krajevne organizacije ter sklepe skupščine in organov Društva izgnancev Slovenije 1941–1945;
3. skrbi za včlanjevanje izgnancev v DIS, odloča o sprejemu v članstvo ter vodi in ažurira seznam članov, ki jih enkrat na leto pošlje na DIS;
4. sklicuje Zbor članov in mu poroča o svojem delu in delu Krajevne organizacije;
5. spodbuja in organizira zbiranje dokumentov in drugega gradiva o izgnanstvu in skrbi za njegovo objavljanje;
6. daje ustrezne pobude in predloge organom društva in DIS;
7. v sodelovanju s Komisijo za stike s kraji izgnanstva pri IO DIS organizira obiske krajev izgnanstva;
8. lahko imenuje posamezne komisije v krajevni organizaciji DIS;
9. sodeluje s komisijami pri DIS;
10. pripravlja predloge letnega delovnega načrta Krajevne organizacije ter določi delegate za skupščino DIS ob vsakokratnem sklicu;
11. skrbi za pobiranje članarine in drugih prispevkov za delo krajevne organizacije DIS;
12. odvaja 50 % članarine na DIS;

13. ob koncu koledarskega leta pošlje finančno in pisno poročilo na DIS za preteklo leto na DIS;
14. z različnimi oblikami skrbi za promocijo DIS ter spremlja delo članov in jim lahko podeljuje priznanja krajevne organizacije in DIS v skladu s pravilnikom o priznanjih DIS;
15. priznanja lahko podeljuje tudi odbor koordinacije v regiji skladu s pravilnikom DIS;
16. skrbi za zastavo in prapor in njegovo častno uporabo;
17. poskrbi, da se krajevna organizacija dostojno poslovi od umrlega člana;
18. opravlja še druge naloge za uspešno delo Krajevne organizacije;
19. odloča o prenehanju člana v društvu v skladu s 15. členom Statuta DIS.

14. člen

Za medsebojno sodelovanje in usklajeno delo ustanavljajo Krajevne organizacije v občini ali na širšem področju koordinacije kot obliko in metodo usklajevanja dela Krajevnih organizacij. Koordinacijo tvorijo predsedniki krajevnih organizacij, ki izmed sebe izvolijo predsedujočega odbora regijske koordinacije dobo 4 let. Mandat se lahko ponavlja.

Naloge predsedujočega odbora regijske koordinacije so:

Naloge predsedujočega odbora regijske koordinacije so:

- Sklicuje sestanke predsednikov krajevnih oz. območnih DIS v regiji;
- Skupaj s predsedniki usklajuje programe dela DIS v regiji;
- Udeležuje se Zborov članov krajevnih oz. območnih organizacij DIS;
- Seznanja predsednike krajevnih oz. območnih organizacij o sklepih Izvršnega odbora DIS;
- Seznanja IO DIS o spremembah in delovanju krajevnih oz. območnih organizacij

15. člen

Krajevna organizacija, ki vključuje člane iz več občin, lahko postane Območna organizacija s predhodnim soglasjem DIS. Letni programi dela krajevnih organizacij in konkretne akcije so osnova za delo regijske koordinacije DIS.

16. člen

Mandatna doba organov Krajevne organizacije je štiri leta. Mandat posameznih organov se lahko ponavlja.

17. člen

Pravila stopijo v veljavo z dnem sprejetja na seji Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 dne 7.6.2026.

Z dnem uveljavitve teh dopolnjenih Pravil prenehajo veljati Pravila, ki so bila sprejeta na IO DIS dne 12. 5. 2016.

Številka: 548/260826

Predsednik DIS
Alojz Rupar, l.r.

. Aktualno iz DIS . Aktualno iz DIS .

Na podlagi 35. člena Statuta Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 (v nadaljnjem besedilu: društvo) je Izvršni odbor DIS na seji 12. 2. 2026 dopolnil in sprejel naslednji

PRAVILNIK o priznanjih za uspešno delo

1. člen

Društvo s tem pravilnikom določa stopnje priznanjih, merila za njihovo podeljevanje, postopek in organe, pristojne za podeljevanje ter evidenco o podeljenih priznanjih.

2. člen

Za posamezno stopnjo društvenega o priznanjih mora biti izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- uspešno delo, sodelovanje ali udeležba na pomembnih akcijah ali dogodkih, ki so prispevali k razvoju društva,
- raziskovalno, strokovno in publicistično delo,
- aktivno delo v organih Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in krajevnih in območnih organizacijah DIS.

3. člen

Priznanja društva so:

- častni član
- zaslužni član
- priznanje
- pohvala

4. člen

Priznanje »častni član« se podeljuje osebam, ki so s svojim raziskovalnim, publicističnim ali strokovnim delom prispevale k obujanju in razširjanju zgodovinskega spomina o izgnanstvu in k boljšemu poznavanju vseh razsežnosti izgnanstva in begunstva ter uveljavlja pravic žrtvam vojnega nasilja.

5. člen

Priznanja »**zaslužni član**« se podeljuje za izjemno uspešno delo pri uveljavljanju pravic izgnancev, prisilnih delavcev, beguncev in drugih žrtev vojnega nasilja, izredne dosežke pri organizacijskem razvoju in vsestranski aktivnosti društva ali zelo požrtvovalno in uspešno delo v krajevnih in območnih organizacijah DIS.

6. člen

»Priznanje« se podeljuje za požrtvovalno in uspešno vodenje organizacije ali organa društva in za izjemno uspešno podporo pri uresničevanju ciljev društva.

7. člen

Priznanje »**pohvala**« za uspešno delo v krajevnih in območnih organizacijah ali društvu kot celoti in njihovih organih.

8. člen

Obliko, velikost in vsebino priznanj društva določi Izvršni odbor društva.

9. člen

Priznanja »častni član« in »zaslužni član« se posamezniku podeli samo enkrat. Priznanje »priznanje« in »pohvala« se lahko posamezniku podeli večkrat, vendar šele po preteku treh let od podelitve zadnjega priznanja

10. člen

O podelitvi priznanj »častni član« odloča skupščina DIS na predlog Izvršnega odbora društva.

11. Člen

O podelitvi priznanja »zaslužni član«, »priznanje«, »pohvala« in pisno priznanje odloča Izvršni odbor društva.

Predlog za podelitev priznanjih lahko podajo krajevne in območne organizacije in Izvršni odbor društva.

Predlog mora biti podan v pisni obliki na posebnem obrazcu in mora biti utemeljen skladno z merili tega pravilnika.

Krajevne in območne organizacije morajo predlog posredovati Izvršnemu odboru društva v roku dveh mesecev pred podelitvijo.

12. člen

Predlog krajevnih in območnih organizacij za podelitev priznanjih obravnava tričlanska komisija, ki jo imenuje Izvršni odbor društva. V delu komisije ne more sodelovati oseba, ki je predlagana za odličje.

Komisija obravnava prispele predloge po vrstnem redu in ugotavlja, ali predlog za priznanjih izpolnjuje s tem pravilnikom predpisana merila. Če ugotovi, da je predlog nepopoln, zahteva od predlagatelja, da ga v določenem roku dopolni in utemelji.

Po obravnavi pripravi komisija predlog za Izvršni odbor, ki mora biti predložen v pisni obliki.

13. člen

Izvršni odbor DIS lahko podeljuje tudi spominske, jubilejne in zahvalne listine.

14. člen

Evidenca predlogov za podelitev in o podeljenih priznanjih se vodi na sedežu društva.

15. Člen

Grafične rešitve priznanj so sestavni del pravilnika.

16. člen

Ta pravilnik začne veljati 12. 2. 2026. Z dnem sprejetja tega pravilnika razveljavi pravilnik o priznanjih sprejet na IO DIS 12. 5. 2016.

Številka: 548-1/260826

Društva izgnancev Slovenije 1941–1945
podpredsednik Albin Pražnikar, l.r.

. Iz dejavnosti KO DIS . Iz dejavnosti KO DIS .

OBČNI ZBOR OO DIS Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica

Vtorek, 14. aprila 2026, je potekal v prostorih restavracije Marenberg – mestna kavarna v Radljah ob Dravi, letni občni zbor OO DIS Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica za leto 2025. Zbora se je udeležilo sedemnajst članov in gostje: **dr. Alan Bukovnik**, župan občine Radlje ob Dravi, **dr. Damjan Osrajnik**, ravnatelj osnovne šole Radlje ob Dravi in **Jasmina Urh**, predstavnica za socialno delo Koroške. Po pozdravnem nagovoru predsednika OO DIS, **Marijana Špeglja** smo z minuto molka počastili spomin na pokojno predsednico DIS, prof. **Ivico Žnidaršič** in vse umrle člane OO DIS. Pred programskim delom zbora so nam učenci OŠ Radlje ob Dravi pripravili prisrčen kulturni program. V programu so sodelovali: **Ladinek Gal** s harmoniko, **Milena Kolečnik** je zapela pesem Šivala je deklica zvezdo, **Lara Glazer** pa je recitirala pesem Reka Drava joče. Kulturni program je bil izveden pod mentorstvom **prof. Simone Svanjak** in **prof. Tine Cigler**.

V nadaljevanju so bila podana poročila o opravljenem delu Društva za leta 2025, programu dela za leto 2026, blagajniško poročilo in poročilo NO. V poročilih je bilo poudarjeno, da veliko truda namenimo medletnim obiskom bolnih in ostalih članov ter jubilentom na domovih in še v domovih ostarelih, se z njimi pogovorimo in jih obdarimo. Nakazano je bilo, da bomo s tem delom nade-

ljevali tudi v letu 2026. Izpostavljeno je bilo tudi dobro sodelovanje z IO DIS, ki je v svojem prizadevanju uspel, da je prišlo do zakona o simboličnem poplačilu vojne škode.

Na občni zbor smo povabili predstavnico Centra za socialno delo Koroške, go. **Jasmino Urh**, z namenom, da predstavi zakonske pravice do dolgotrajne oskrbe, glede na starost in slabo zdravstveno stanje naših članov. Predstavica Centra je zelo dobro predstavila delovanje dolgotrajne oskrbe v domovih za starejše, potek oskrbe na domu in postopke, kako uveljaviti pravico do oskrbe in odgovarjala na vsa zastavljena vprašanja v zvezi s tem. S strani članov je bila podana želja, da želijo več pomoči s strani ustreznih služb, da bi se lahko pravilno odločili in uveljavili pravico do te oskrbe. Naši člani so oddaljeni od občin in teh služb in tudi nimajo prevoza. Želijo pa to urediti.

Svoj prispevek k občnemu zboru sta prispevala župan občine Radlje ob Dravi in ravnatelj OŠ Radlje ob Dravi in poudarila, da je sporočilo DIS o ohranjanju zgodovinskega spomina na težko preživeta leta v prisilnem izgnanstvu med 2. svetovno vojno in prenašanje teh spominov na mlajše rodove – šole pravilna pot Društva in zato vneto podpirajo to sodelovanje Društva z občinami in šolami. S strani navzočih članov je bila dana pozitivna ocena delovanja Društva.

Sprejeta so bila vsa predstavljena poročila in program dela za leto 2026. Novemu vodstvu DIS in izvoljenemu predsedniku DIS, Alojzu Rutarju, izrekamo čestitke in želimo uspešno delo.

IO DIS predlagamo, da vloži ustrezeni postopek, da se izgnancem, beguncem..., glede na nizke pokojnine, zaradi neurejene oskrbe na domu, oprosti plačilo 1% prispevka od neto pokojnin. Naj se to uredi tako, kot je to bilo urejeno pri plačevanju dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, ko je za nas izgnance, begunce... ta prispevek plačevala država.

UE Radlje ob Dravi se zahvaljujemo za uspešno opravljeno delo in pomoč pri obveščanju in vložitvi zahteve na posebnem obrazcu za doseg pravic za poplačilo pavšalne vojne škode za naše člane izgnancev, beguncev...

Ob zaključku zbora je bila s strani predsednika OO DIS izrečena zahvala vsem prisotnim za udeležbo in njihov prispevek. Vsem občinam, šolam s področja, ki ga pokriva naša OO DIS se iskreno zahvaljujemo za proračunska sredstva, za sodelovanje in za izpeljane kulturne programe na naših zbora. Vsi člani - jubilanti, ki so do tega dne v letu praznovali rojstni dan, so prejeli še skromno darilo. Ob hrani, pijači, s preživetimi spomini in z dogodki, ki nas v starosti obdajajo, smo zaključili naše druženje s pozdravom in obljubo, da se naslednje leto spet sestanemo na občnem zboru.

Presednik OO DIS, Marijan Špegelj

. Iz dejavnosti KO DIS . Iz dejavnosti KO DIS .

Letni občni zbor DIS OO Koper, Izola, Piran in Ankaran

Društvo izgnancev OO Obala je izvedlo letni občni zbor 14. maja 2026, v osnovni šoli Dušana Bordona v Semedeli, kjer so nam učenci pripravili kratek, a živahen kulturni program.

Najprej smo z minuto molka počastili spomin na pokojno predsednico DIS, **prof. Ivico Žnidaršič**, ki si je ves čas neumorno prizadevala za doseganje pravic iz zakona o žrtvah vojnega nasilja. Poklonili smo se tudi spominu na vse preminule člane naše območne organizacije.

V uradnem delu smo sprejeli poročila predsednika, blagajničarke in nadzorne komisije. Območnemu odboru je letos potekel mandat, vendar so mu ga člani podaljšali. Iz osebnih razlogov pa je odstopila **Antonija Senčar**.

Zbor smo zaključili v prijetnem druženju.

*Predsednik DIS OO Obala:
Teodor Colnar*

Letni občni zbor DIS OO Koper, Izola, Piran in Ankaran

Prireditev ob Dnevu izgnancev pri spomeniku na Veliki Dolini in letni zbor članov KO DIS Velika Dolina

Kot vsako leto, je KO DIS Velika Dolina tudi letos, ob Dnevu izgnancev, 7. junija, pripravila spominsko slovesnost pri spomeniku izgnancem in žrtvam fašističnega nasilja 1941-1945, v centru Velike Doline. Učenci Osnovne šole Velika Dolina so izvedli zelo pester, bogat in prijeten kulturni program. Hvala učencem in tudi ravnateljici ter učiteljem.

Predsednica društva, **Cvetka Vukas**, predsednik KS Velika Dolina, **Fredi Žibert** ter predstavnik KS Jesenice na Dolenjskem, **Rajka Križanac** so spomnili na jesen leta 1941, ko je nemški okupator na silo izselil skoraj vse prebivalce tega območja ter poudarili pomembnost ohranja-

nja zgodovine in spomina na te težke čase. **Darinka Munič** je prebrala kratek spomin na izgnanstvo **Rozalije Semenič**. Iz naših krajev je bilo izgnanih 1.150 prebivalcev, v izgnanstvu jih je iz različnih vzrokov umrlo 79, štirje mladi fantje pa so kot partizani padli za svobodo. Vse bomo s hvaležnostjo ohranili v trajnem spominu.

Člani KO Velika Dolina so se zbrali na letošnjem rednem letnem zboru, v petek, 12. junija 2026, v prostorih Prosvetnega doma na Veliki Dolini. Vabilu sta se odzvala župan Občine Brežice, **Ivan Molan** in predsednik KS Velika Dolina, **Fredi Žibert**. Po uvodnem pozdravu predsednice **Cvetke Vukas**, sta župan **Ivan Molan** in predsednik KS Velika Dolina **Fredi Žibert**, pozdravila zbrane člane ter poudarila pomembnost ohranjanja zgodovine naših krajev. Po podanem poročilu o delu v letu 2025 in predstavljenem programu dela Društva za leto 2026, je sledilo prijetno druženje. Člani Društva so bili veseli obiska župana **Ivana Molana** in predsednika KS **Fredija Žiberta**, saj so tudi veliko izvedeli o že opravljenih delih ter o nadaljnjih načrtih dela v Občini.

Cvetka Vukas

. Iz dejavnosti KO DIS . Iz dejavnosti KO DIS .

23. SREČANJE IZGNANCEV GORENJSKE V KRANJSKI GORI

Društvo izgnancev Slovenije, Krajevna organizacija Jesenice, je v skladu s programom koordinacijskega odbora DIS Gorenjske, 18. junija 2026, v Dvorani Vitranc v Kranjski Gori, organizirala 23. Srečanje izgnancev Gorenjske. Srečanja se je udeležilo 80 izgnancev iz DIS KO Bled, Jesenice, Kranj, Škofja Loka in Tržič. Na srečanju so bili gostje **Rudi Zadnik**, predstavnik Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in predsedujoči koordinacijskega odbora DIS Gorenjske, podžupanja Občine Kranjska gora, **Klavdija Gomboc**, predse-

dniki DIS KO Gorenjske in slavnostna govornica **Rina Klinar**, novinarka in političarka.

Osnovni namen in cilji srečanja so ohranjanje zgodovinskih vrednot, posvetitev prazniku izgnancev 7. juniju – Dnevu izgnancev, druženje izgnancev in beguncev, ki so težka leta preživeli v taboriščih skupaj ali posamezno. Namenjeno je povezovanju in izvajanju kulturnega programa, da se jim polepša dan v tretjem življenjskem obdobju in da se srečajo izgnanci in begunci, ki so skupaj ali posamezno preživljali strahote druge svetovne vojne.

Sledil so pozdravi gostov

in govor slavnostne govornice **Rine Klinar**.

Rina Klinar je poudarila pomen delovanja Društev izgnancev pri obveščanju in ozaveščanju širše javnosti o izgnanstvu in begunstvu med drugo svetovno vojno in tudi vprašanj današnjega in jutrišnjega dne, ki so pomemben del naše svobode, samostojnosti in demokracije.

Rudi Zadnik, predsedujoči koordinacije DIS Gorenjske je pozdravil udeležence v imenu Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in predstavil delovanje koordinacijskega odbora DIS Gorenjske, v katerega je vključenih šest

Krajevnih organizacij DIS in njegovo uspešno delovanje na območju Gorenjske.

Predsednica DIS KO Jesenice, **Olga Krapež** se je vsem zahvalila za finančno in organizacijsko pomoč pri izvedbi 23. Srečanja izgnancev Gorenjske.

Na 23. Srečanje izgnancev Gorenjske so v kulturnem programu nastopili učenci Glasbene šole Jesenice, pevski kvartet **Vintgar** in citrarja **Danica Butinar** in **Nejc Cuznar**.

Sledilo je družabno srečanje in pogostitev udeležencev.

Rudi Zadnik,
član IO DIS 1941-1945

. Iz dejavnosti KO DIS . Iz dejavnosti KO DIS .

MPZ Slava Klavora

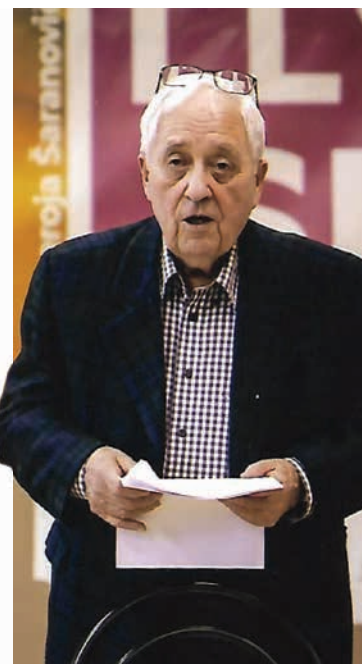

Pevski zbor OŠ Franc Rozman Stane

Prireditev ob Dnevu izgnancev v Mariboru

Društvo izgnancev v Mariboru vsako leto pripravi obeležitev Dneva izgnancev pred našim spomenikom v Melju. Na žalost večkrat zaradi slabega vremena nismo mogli izpeljati prireditve pred spomenikom in tudi letos nam je na srečo dvorano odstopila plesna šola, in sicer v prostorih nekdanje kavarne.

Našo prireditev vsako leto popestrijo in obogatijo MPZ Slava Klavora in učenci Osnovne šole Franc Rozman Stane. Pripravijo lep program, primeren obeležju našega praznika. Letos nas je popeljal v zgodovino praznovanja naš član, **dr. Elko Borko**.

dr. Elko Borko

Sestanek predstavnikov DIS s predstavnicama Arhiva RS

Na sedežu Društva izgnancev Slovenije, kjer je tudi prava zakladnica bogatega arhivskega gradiva, od rokopisov in vezanih izdaj objavljenih člankov pokojne predsednice, **prof. Ivce Žnidaršič** in njenih številnih izdaj brošur in knjig o vračanju Slovencev iz izgnanstva do prizadevanja za izplačilo vsaj simbolične odškodnine, so se na sestanku sestali (iz leve proti desni): **Polona Trobec Mlakar** in **Tanja Žohar** iz

Arhiva RS, **Alojz Rupar**, predsednik Društva izgnancev Slovenije 1941 - 1945 in **mag. Gregor Kaplan**, MORS ter častni član DIS, **mag. Franc Žnidaršič**.

Dogovorili so se za izbor gradiva, ki ga bodo trajno arhivirali v Arhivu RS, prostorih grajskih hlevov brestaniškega gradu in v zasebnem muzeju rojstne hiše pokojne predsednice DIS, **prof. Ivce Žnidaršič**.

Foto: M. Skledar

. Svetujemo . Svetujemo . Svetujemo .

Predstavitev dolgotrajne oskrbe

Svetovalka za dolgotrajno oskrbo, **Sabina Gorišek Kaluder** iz CSD Celje, na vstopni točki na Centru za socialno delo Celje, je pred začetkom uradnega dela volilne Skupščine, predstavila projekt dolgotrajne oskrbe.

Kaj je dolgotrajna oskrba?

Dolgotrajna oskrba je projekt desetletja, ki smo ga z zakonom o dolgotrajni oskrbi začeli izvajati 1. januarja 2024, s prvo pravico do oskrbovalca za družinskega člana. Dolgotrajna oskrba združuje ukrepe, storitve in aktivnosti, namenjene osebam, ki so zaradi posledic bolezni, starostne oslabelosti, poškodb, invalidnosti, pomanjkanja ali izgube

intelektualnih sposobnosti, v daljšem časovnem obdobju ali trajno odvisne od pomoči drugih oseb pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil. Pogoj je, da poškodbe ali bolezni trajajo dlje časa in da niso akutna stanja.

Kdo je upravičen do dolgotrajne oskrbe?

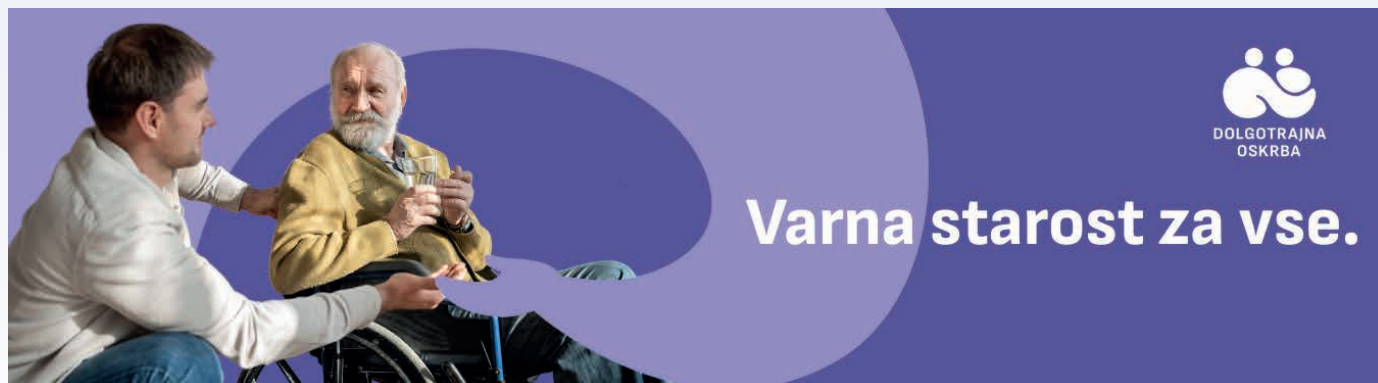
Upravičenci do dolgotrajne oskrbe so vsi, ki imajo urejeno stalno ali začasno bivanje v Republiki Sloveniji, so starejši od osemnajst let in so zavarovani za dolgotrajno oskrbo 24 mesecev v zadnjih 36 mesecih pred uveljavljanjem pravic do dolgotrajne oskrbe.

V vsaki kategoriji upravičencu mesečno pripada določeno število ur storitev in sicer za 1. kategorijo 20 ur mesečno, za 2. kategorijo 40 ur mesečno, za 3. kategorijo 60 ur mesečno, za 4. kategorijo 80 ur mesečno in za 5. kategorijo 110 ur mesečno. Upravičenec lahko prejema storitve pomoči pri osnovnih dnevnih opravilih: pri prehranjevanju in pitju, oblačenju in slačenju, izločanju in odvajanju, gibanju, pripravi na spanje in počitek, storitve pomoči pri podpornih dnevnih opravilih: gospodinjstskih opravilih, nakupu živil in življenjskih potrebščin, prinašanju, pripravi in postrežbi obrokov in storitev zdravstvene nege: pripravo, dajanje in nadzor nad jemanjem zdravil, spremljanje vitalnih funkcij in zdravstvenega stanja uporabnika, preprečevanje razjed zaradi pritiska.

Upravičenci lahko koristijo storitve dolgotrajne oskrbe ali prejemajo denarni prejemek. Za vsako kategorijo je določen denarni znesek je nižji od vrednosti storitev.

Kakšen je postopek, da upravičenci pridejo do ocene?

Vloga za dolgotrajno oskrbo se vloži na vstopnih točkah za dolgotrajno oskrbo, ki so na 16-ih območnih centrih za socialno delo. Vloge preverijo svetovalci za dolgotrajno oskrbo. Svetovalci pokličejo upravičence in se z njimi dogovorijo za termin oce-

. Svetujemo . Svetujemo . Svetujemo .

njevanja, kjer se določi kategorija. Na podlagi kategorije potem upravičenec dobi odločbo in načrt priporočenih storitev. Z odločbo upravičenec gre k izvajalcu dolgotrajne oskrbe v občini. Pri koordinatorju za dolgotrajno oskrbo upravičenec podpiše osebni načrt in se dogovori za izvajanje storitev dolgotrajne oskrbe ali pa za prejemanje denarnega prejema. Ne glede na to, katere pravice upravičenec koristi, denarne ali storitve iz dolgotrajne oskrbe, mu pripadajo tudi storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti ter e-oskrbe.

Storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti

Te storitve so namenjene preprečevanju poslabšanja stanja upravičenca in zmanjševanju potreb po pomoči. Storitve izvajajo socialni delavci, delovni terapevti, fizioterapevti, magistri kineziologije in socialni gerontologi, ki pridejo na dom. Storitve zajemajo storitve psihosocialne podpore, diagnostično podporo osebam s sindromom demence in svetovanje za prilagoditev bivalnega okolja. To so storitve, ki pomagajo k boljši gibljivosti in kognitivni miselnosti. Za 1. kategorijo je določenih 12 ur letno, za 2. kategorijo 24 ur letno, za 3. kategorijo 48 ur letno, za 4. kategorijo 30 ur letno, za 5. kategorijo pa 24 ur letno.

E-oskrba

E-oskrba je storitev elektronske oskrbe na daljavo, ki zagotavlja stalno povezavo z asistenčnim centrom in medicinskim osebjem, ki so z vrsto pametnih tehnologij 24 ur na dan povezane z dostopnimi storitvami. Uporabnikom omogoča samostojno in bolj neodvisno bivanje na svojem domu, njegovim svojcem pa stalen stik z uporabnikom in občutek varnosti.

Za osebe, stare 80 let ali več, je storitev E-oskrbe samostojna pravica, za katero se na pristojni center za

socialno delo odda Vloga za uveljavljanje pravice do e-oskrbe. Izvajalec te pravice je Telekom. Upravičenci, ki so stari manj kot 80 let, se morajo najprej uvrstiti v eno izmed kategorij in šele nato lahko koristijo storitve e-oskrbe.

Oskrbovalec družinskega člana

Oskrbovalec družinskega člana je oseba, ki jo izbere uporabnik iz 4. in 5. kategorije dolgotrajne oskrbe, je z njim v sorodu, ima stalno prebivališče pri njem in bo dejansko izvajal skrb za vlagatelja. To je štiriindvajset-

turno delo, za katerega dobi oskrbovalec družinskega člana pravico do izplačila. Mesečno denarno nadomestilo za izgubljen dohodek je sedaj 1.150,00 evrov. Oskrbovalec družinskega člana lahko sočasno zagotavlja dolgotrajno oskrbo največ dvema upravičencema, s katerima prebiva na istem naslovu. Enaindvajset dni je možnost namestitve uporabnika v domsko institucionalno varstvo, da oskrbovalec lahko koristi dopust. Oskrbovalec je vključen tudi v obvezna zavarovanja. Oskrbovalec je lahko tudi upokojenec, vendar ne sme prejemati invalidske pokojnine.

DOLGOTRAJNA OSKRBA

varna starost za vse

Več informacij o dolgotrajni oskrbi najdete na spletni strani **www.gov.si/dolgotrajna-oskrba**, zanje pokličite na **klicni center 114** ali se oglasite na najbližji **vstopni točki**.

»Dolgotrajna oskrba zadeva vse nas, saj vsakdo kdaj potrebuje podporo. Način, kako kot skupnost solidarno poskrbimo za najranljivejše, govori o naši zrelosti in vrednotah — in ravno zato moramo poskrbeti, da bo starost res varna za vse.«
Simon Majevac, minister za solidarno prihodnost

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA SOLIDARNO PRIHODNOST

DOLGOTRAJNA OSKRBA

KC 114

. Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti .

Lija Rijavec je praznovala 100. rojstni dan

Častitljiva stoletnica Lija Rijavec s svojimi sorodniki.

Naša članica **Lija Rijavec** (KO DIS Vič-Rudnik) je 23. februarja 2026, praznovala 100 častitljivih sto let. Rojena je bila v Zabukovici pri Žalcu. Stanovali so v Velenju, kjer je bil oče zaposlen v rudniku. 20. julija 1941 so Nemci družino pregnali, končno so se naselili v Bosni, v Ljubiji. 15-letno dekle je sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju kot partizanska učiteljica.

Člani KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik, Jože Hrušvar, Albin Marolt in Jožica Malešič

Po vojni je končala gimnazijo in študij geologije, iz geologije je tudi doktorirala. Vse življenje je delala na Inštitutu za geologijo v Ljubljani. Hkrati je požrtvovalno pomagala sorodnikom.

Za rojstni dan smo jo trije člani KO DIS Vič-Rudnik obiskali v domu starejših na Bokalcu in ji zaželeli vse najboljše.

Obiskali smo Anico Glimm in ji ob 90-letnici zaželeli zdravja in mnogo sončnih dni

Anica Glimm – Sušin se je rodila 31. 5. 1936 v hriboviti vasi Piršenbreg kot prvorojenka. Pozneje je dobila še brata in sestro.

Leta 1941 jih je okupator izgnal v nemško taborišče, kjer je bila vse do leta 1945. V tem času je njej in dru-

gim otrokom manjkala slovenska šola. Leta 1945 so se vrnili v opustošen dom. S slabim znanjem maternega jezika je dopolnila osnovno šolo v Globokem in nato uspešno končala učiteljske v Celju.

Leta 1957 so se preselili na ravninsko domačijo v Globokem in istega leta je nastopila službo na OŠ Pišce. Po petih letih je nadaljevala delo na OŠ na Blanci. Po upokojitvi se je vrnila v Pišce. Na njenem domu živi s svojo družino vnuk Denis, ki ima neizmerno rad svojo babico, enako tudi njegova družina.

Anica Glimm sedaj živi v Domu upokojencev Brežice, kjer se dobro počuti. Ob njenem 90. rojstnem dnevu smo jo obiskale predstavnice RK Pišce in DIS Globoko – Pišce. Zaželele smo ji dobrega počutja in mnogo sončnih dni.

Mira Podgoršek

. Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti .

IZGNANCA Marija VEGIČ in Rudi HARTL sta praznovala visoki jubilej

Člana OO DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica sta v letošnjem letu praznovala častitljivih - **Marija VEGIČ** (rojena Hartl) 93 let, **Rudi HARTL** pa 91 let. Sta brat in sestra in prebivata sama v lepo urejeni hiši na obronku zelenega Pohorja, v Lehnu, občina Podvelka. **Družina HARTL** je bila številna družina, saj sta imela starša kar devet otrok.

Ker je bila to zavedna slovenska družina, jih je nemški okupator s pomočjo domačih izdajalcev, 24. julija 1941, prisilno izgnal v gorsko vasico Drežingrad, ki leži ob meji med Hrvaško in Bosno.

To je najštevilčnejša družina, ki je bila med drugo svetovno vojno prisilno izgnana iz tega območja Dravske doline in Pohorja. To so bili težki časi za preživetje, saj so tam zaradi lakote in bolezni umrli trije otroci in oče. Na svoj izropani dom so se preostali člani družine vrnili

21. junija 1945. Kljub načetemu zdravju in častitljivim letom ohranjata moč za življenje, sta nasmejana in prava, da obstojajo še dobri ljudje, ki priskočijo na pomoč.

Ob tem prisrčnem obisku smo jima s strani OO DIS zaželeli vse dobro in obljubili, da se še večkrat srečamo in o čem zanimivem pogovorimo.

Predsednik OO DIS Marijan Špegelj

Januarja letos je praznovala 95 let Jožefa Železnik iz Kompolja

95-letna izgnanka Jožefa Železnik s hčerko Brigito in predsednikom DIS, Alojzem Ruparjem

Leto 1941 je bila skupaj z družino izseljena. Najprej so jih odpeljali v grad Rajhenburg, od tam pa v Nemčijo. Prva nastanitev je bila v taborišču Tübingen, kasneje pa so jih odpeljali v Neresheime. Bratje so delali pri obrtnikih, sestre pa na kmetiji in v trgovini. Oče ji je pomagal doma in varoval manjše otroke. Sama

je morala hoditi v nemško šolo. Večkrat je pripovedovala zgodbe iz svojega otroštva, zlasti iz nemške šole. Najbolj se ji je v spomin vtisnil dogodek, povezan s spisom, ki so ga pisali v šoli.

Strog nemški učitelj jim je naročil, naj napišejo spis z naslovom: "Kako bi pomagal nemški vojski do zmage." Nihče ni vedel, kaj bi pisal, njej pa so besede kar vrele na papir. Pisala je, da so Slovenci in njihove družine ogromno naredile za Nemčijo. Zapustiti so morali dom, pustiti živali, mlin in manjšo kmetijo. Res so veliko delali, ampak nikoli niso bili lačni. Družili so se, igrali in veliko peli. Nato pa so morali oditi in vse pustiti, še z brati in sestrami se vsak dan ne morejo videti. Vse se morajo na novo naučiti... Napisala je veliko stvari, ki so ji težile otroško dušo. Drugi dan je šla na zagovor k učitelju, zasliševali so kmete in obrtnike, kjer so delali bratje in sestre. Opazovali so jih in jih spraševali ali so politično aktivni. Nemški prebivalci oziroma novi sosede so bili dobri ljudje in niso rekli nič slabega o njih. Če bi spis napisala doma, verjetno ne bi preživeli. Učitelj pa je bil po tem dogodku do nje zelo dober. Velikokrat je z njo delil kakšen priboljšek.

Sedaj pripoveduje svojim otrokom in vnukom. Velikokrat pove, da so bili to težki časi, ampak mladost jim je dala moč in upanje. Želi si, da se grozote vojn ne bi več ponavljale.

. Spomini . Spomini . Spomini . Spomini .

Spomin na dan požiga vasi Rašica

- Vas Rašica je prva slovenska požgana vas -

Leta 1941, druga svetovna vojna seže tudi v naše kraje in usodno zaznamuje vas Rašico, ki leži na robu Ljubljanskega polja.

Kot odgovor okupatorju, ki je zasedel naše kraje, so se začele ustanavljati uporne skupine zavednih domoljubov. Tako je bila v juliju 1941 ustanovljena Rašiška četa.

18. septembra 1941 so pripadniki te skupine iz zasede pred vasjo Rašica napadli nemški avtomobil s šestimi potniki. Kot maščevanje za smrt le-teh je sledilo kruto maščevanje. 20. septembra 1941 so nemški okupatorji obkolili vas, prebivalce vasi izgnali v Bosno in na Hrvaško, vas pa v celoti požgali. To je bil del trajnih in surovih okupatorjevih represij med civilnim prebivalstvom in način ustrahovanja slovenskega naroda. Člani Rašiške čete, kateri član je bil tudi narodni heroj, Stane Kosec, so se kasneje pridružili sosednjim upornim skupinam. Ob koncu vojne so se izgnani prebivalci vasi Rašica vrnili, zatočišče so našli pri sorodnikih in prijateljih. Sledila je

postopna obnova domov in z vztrajnostjo in željo po lastnem domu na pogoriščih vasi, je rasla nova prijazna vas. Danes v vasi Rašica oziroma v bližnjih Gameljnah živi še nekaj tistih, ki so vojno preživeli v izgnanstvu, v Bosni in na Hrvaškem. Skrbno negujejo spomin na tiste težke, neusmiljene vojne čase. Na to nas že ob prihodu v vas opomni tudi spomenik in spominsko obeležje Društva izgnancev Slovenije 1941 - 1945, na gasilskem domu sredi vasi. Rašica je danes priljubljena izletniška točka, prav pa je, da ta obeležja obiskovalce Rašice opozorijo na čas, ki ne sme v pozabo.

Stanka Račič

Umrli člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO Bled		
Janez SODJA	24. 04. 1942	28. 05. 2026
Sonja PFAJFAR	05. 07. 1943	28. 06. 2026
KO Brežice		
Jože TOMŠE	23. 06. 1940	december 2025
Jožefa LUBŠINA	01. 03. 1931	januar 2026
Štefanija KOSTEVC	15. 12. 1942	januar 2026
Heda PAVLIN	22. 11. 1942	januar 2026
KO Celje		
Milena SEKIRNIK	28. 03. 1930	13. 05. 2026
Antonija LAPORNIK	25. 02. 1944	26. 05. 2026
KO Cerknica-Logatec		
Marija PREBIL	12. 05. 1935	13. 08. 2026
KO Dobova		
Ana BOGOVIČ	26. 06. 1935	13. 05. 2026
KO Jesenice		
Veronika STRAŽIŠAR	07. 07. 1942	30. 05. 2026
KO Kapele		
Ana VERBANČIČ	03. 08. 1928	13. 08. 2026
Klara BERGODAZ SLUGA	20. 07. 1941	07. 08. 2026
KO Komen		
Marija KAVČIČ	24. 05. 1940	28. 05. 2026
KO Ljubljana-Bežigrad		
Vili ROVŠEK	09. 10. 1940	03. 01. 2026
Frančiška MIHELIČ	16. 12. 1927	07. 04. 2026
Zdravko POPIT	06. 01. 1958	19. 12. 2025
KO Ljubljana-Šiška		
Antonija KOS	07. 12. 1931	28. 02. 2026
Marija LIPUŽIČ	22. 03. 1927	17. 04. 2026
Terezija PESKAR	02. 05. 1934	28. 02. 2026

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO Ljubljana Vič-Rudnik		
Frančišek BIZJAK	25. 07. 1935	21. 08. 2026
KO MB-Pobrežje-Tezno		
Danijel POZNAJELŠEK	11. 01. 1940	09. 03. 2026
KO Novo mesto		
Zdenka KAPLAN	22. 06. 1930	13. 06. 2026
KO Ptuj		
Marija PUŠENJAK	26. 11. 1943	20. 01. 2026
KO Radeče		
Martin POLAK	13. 08. 1939	13. 07. 2026
Franc ŽONTA	20. 02. 1933	15. 07. 2026
KO Sevnica		
Marija KOLKA	13. 08. 1935	19. 06. 2026
KO Škofja Loka		
Julija JENKO	22. 05. 1941	11. 08. 2026
KO Trebnje		
Ivan MEDVEŠEK	25. 11. 1941	13. 06. 2026
KO Velika Dolina		
Franč GALIČ	28. 01. 1937	29. 11. 2025
Zofija MIKOLANC	08. 04. 1936	07. 12. 2025
Marija BUDIČ	13. 01. 1940	03. 04. 2026
Mihael BRCE	21. 09. 1941	04. 05. 2026
Marija VEBLE	18. 08. 1931	19. 05. 2026
Ivan KVARTUH	19. 12. 1933	02. 07. 2026
KO Zagorje-Podkum		
Albina ZUPAN	11. 12. 1932	02. 05. 2026
Julijana PEČNIK	11. 01. 1932	21. 05. 2026
Ljudmila ZAVRAŠEK	10. 02. 1929	18. 06. 2026

Foto utrinki iz Dneva odprtih vrat v Brestanici, ob Dnevu izgnancev, 7. junija 2026

generalna pokroviteljica

NAŠE ZNANJE ZA VAŠE ZDRAVJE.

Lasten razvoj, inovativni postopki in sodobni izdelki so naš prispevek k učinkovitemu zdravljenju.

- 10 % prihodkov od prodaje za razvoj in raziskave
- napredne farmacevtske oblike in tehnologije
- patentno zaščitene inovacije

www.krka.si

Živeti zdravo življenje.